

VIETNAM

van reizigers voor reizigers

VIETNAM

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Werkman Tekstverzorging en Loes Berkhout; 2017 Imago Mediabuilders

REISINFORMATIE VLAANDEREN EN NEDERLAND Wegwijzer, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO Ly Hoang Long Photography / Getty Images

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – Vietnam

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR VAN DE REEKS EN AUTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

ADJUNCT-REDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUREN Olivier Page, Véronique de Chardon, Isabelle Al Subaihi, Anne-Caroline Dumas, André Poncelet, Marie Burin des Rozières, Thierry Brouard, Géraldine Lemauf-Beauvois, Anne Poinot, Mathilde de Boisgrollier, Alain Pallier en Fiona Debrabander

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),
Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2017

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2017/45/284 - ISBN 978 94 014 4013 4 - NUR 517

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

INLEIDING	12	Feesten en feestdagen	105
VEELGESTELDE VRAGEN	13	Fotografieren	110
20 TOPERVARINGEN	17	Geldzaken	110
MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR	31	Gezondheid	112
Bevolking	32	Internetadressen	115
Beroemde personen	33	Klimaat	116
Cultureel erfgoed	36	Overnachten	118
Drank	37	Post	120
Economie	38	Reisliteratuur	121
Film	40	Risico's en ergernissen	123
Foaien, offergaven en afdingen	43	Taal	124
Geografie	43	Telecommunicatie	129
Geschiedenis	44	Tijdsverschil	131
Godsdienst en geloof	71	Vervoer	131
Keuken	80	Winkelen	139
Media	84	REISPLANNER	144
Mensenrechten	86	NOORD-VIETNAM	
Milieu en ecotoerisme	87		
Werelderfgoedlijst van Unesco	90	Hanoi	154
Zeden en gewoonten	90	Tam Dao	212
REIZEN NAAR VIETNAM	92		
VIETNAM PRAKTISCH	99		
ABC van Vietnam	100		
Alvorens te vertrekken	100		
Budget	104		
Elektriciteit	105		

Haiphong	213
Het eiland Cat Ba (Nationaal Park)	219
De baai van Ha Long (Vinh Ha Long)	230
De baai van Ha Long op het vasteland: Ninh Binh	248

HET WEIDSE NOORDWESTEN

Hoa Binh	268
Van Hoa Binh naar Dien Bien Phu	269
Van Moc Chau naar Son La	271
Son La	272
Van Son La naar Dien Bien Phu	274
Dien Bien Phu	274
De grens met Laos oversteken	285
Van Dien Bien Phu naar Muong Lay	286
Van Muong Lay naar Sapa	287
Sapa	287
Bac Ha	301
Lao Cai	305

HET NOORDOOSTEN

Van Hanoi naar Lang Son	312
Lang Son	312
Naar China	314
Van Lang Son naar Cao Bang	315
Van Lang Son naar de baai van Ha Long	315
Cao Bang	316
Het Ba Bemeer (Nationaal Park)	319
De provincie Ha Giang	320

CENTRAAL- VIETNAM

Het Nationaal Park Phong Nha-Ke Bang	329
Hue	335

De weg van Hue naar Da Nang	364
Da Nang	364
De Marmerbergen (Ngu Hanh Son)	373
Hoi An	374
Het Chameiland (Natuurpark)	395
Het Chamterrein bij My Son	397

DE HOOGLANDEN VAN CENTRAAL-VIETNAM 402

Kontum	404
Pleiku	406
Ban Me Thuot	410
Dalat	414

DE KUST TUSSEN DA NANG EN HO CHI MINHSTAD 430

Quang Ngai	431
Qui Nhon	433
Dai Lanh	438
Nha Trang	440
Phan Rang	456
Mui Ne (Badplaats)	458

HET ZUIDEN

Ho Chi Minhstad (Saigon)	472
De Tunnels van Cu Chi (Dia Dao Cu Chi)	525
Tay Ninh	529
Vung Tau	533

DE MEKONGDELTA 541

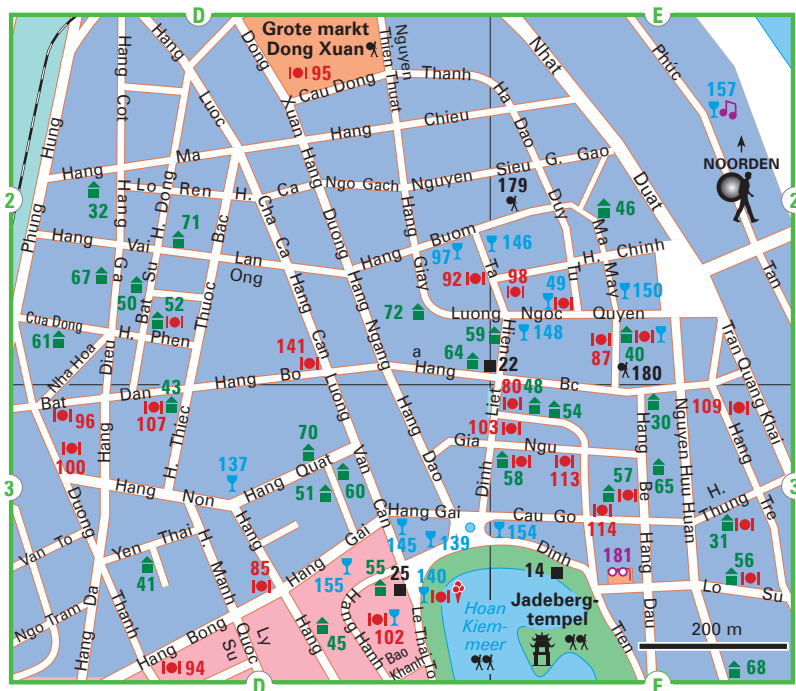
My Tho	544
Cai Be	549
Vinh Long	552
Sadec	557
Chau Doc	560
Can Tho	564
Rach Gia	576
Ha Tien	578
Hon Chong en het strand van Duong	582
Het eiland Phu Quoc	583

REGISTER 598

KAARTEN EN PLATTEGRONDEN

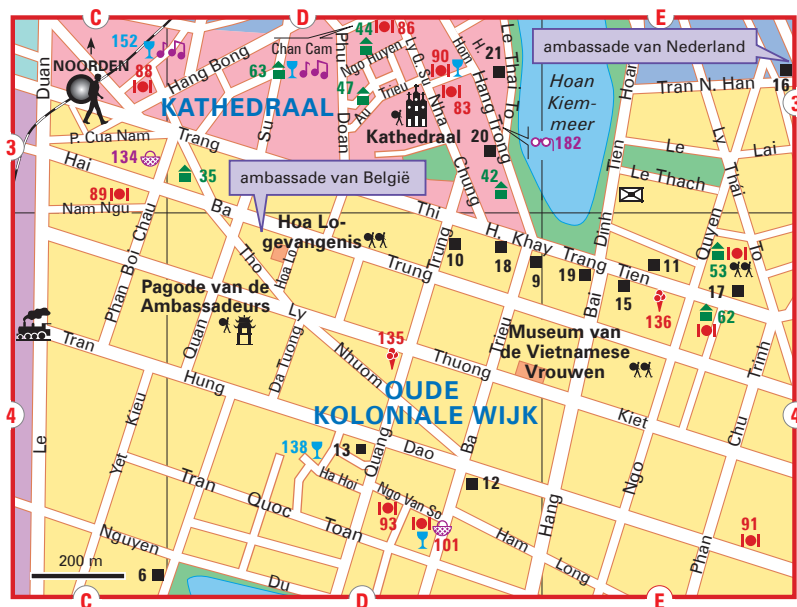

Afstanden tussen de steden	133	Ho Chi Minhstad (plattegrond I)	476-477
Baai van Ha Long (Vinh Ha Long), overzichtskaart	232-233	Ho Chi Minhstad – Centrum (plattegrond II)	478
Bac Ha	303	Ho Chi Minhstad (detailkaart II)	479
Bai Chay – Hon Gai (plattegrond I)	234-235	Ho Chi Minhstad – Het reizigersdistrict (plattegrond III)	481
Bai Chay – Centrum (plattegrond II)	237	Ho Chi Minhstad (detailkaart III)	481
Ban Me Thuot	411	Ho Chi Minhstad – District 3 (plattegrond IV)	482
Cai Be en Vinh Long, regio	550	Hoi An	376-377
Can Tho	566	Hon Gai – Centrum (plattegrond III)	238-239
Can Tho, detailkaart	567	Hue	338-339
Cao Bang	317	Hue, omgeving van	355
Cat Ba, het eiland, overzichtskaart	221	Lang Son	313
Cat Bastad	223	Mekongdelta, overzichtskaart	543
Centraal-Vietnam, overzichtskaart	330-331	My Son, het chamberrein bij	399
Centraal-Vietnam, de hooglanden van, overzichtskaart	403	My Tho	545
Chau Doc	561	Mui Ne naar Phan Thiet, het strand van	460-461
Dalat	417	Nha Trang – Centrum	441
Da Nang	365	Nha Trang, detailkaart	443
Da Nang en Hoi An, de regio van, overzichtskaart	375	Ninh Binh	249
Dien Bien Phu	281	Noord-Vietnam, overzichtskaart	96, 152-153
Duong Dong	587	Phu Quoc, het eiland	585
Ha Giang, de provincie, overzichtskaart	322-323	Pleiku	407
Haiphong	214-215	Qui Nhon	435
Hanoi – plattegrond I	158-159	Rach Gia	577
Hanoi, de wijk van de 36 straten – plattegrond II	160	Reisplanner	144, 147
Hanoi, oude koloniale wijk – plattegrond III	161	Sapa	289
Hanoi, omgeving van, overzichtskaart	204-205	Sapa, omgeving van, overzichtskaart	298
Ha Tien	579	Vinh Long	553
		Vung Tau – plattegrond I	536
		Vung Tau – plattegrond II	537
		Zuid-Vietnam, overzichtskaart	97

HANOI, DE WIJK VAN DE 36 STRATEN – PLATTEGROND II

Nuttige adressen	64 Green Diamond Hotel	Gebak of een ijsje eten
14 Hoofddhalte elektrische auto's	65 Classic Street Hotel – Pho Co Hotel	140 Thuy Ta
22 Kim Tours	67 Little Hanoi	141 Bui Cong Trung
25 Baoviet Bank	68 Authentic Hotel	
Slapen	70 Golden Charm Hotel	Iets drinken, uitgaan, naar muziek luisteren
30 Hanoi Stars Hotel	71 Hanoi Old Quarter Hostel	40 Nola Café
31 Boss Legend Hotel	72 Prince II Hotel	49 Café de Paris
32 Tu Linh Hotel	Eten	97 Factory 47
40 Hanoi Guesthouse	40 Blue Butterfly en 69 Bar-restaurant	102 GC Bar
41 Manh Dung Guesthouse	52 Highway 4	137 Gecko
43 Rendez-vous Hostel	57 Green Tangerine	139 Café Pho Co
45 Church Boutique Hotel	80 Pho Suong	140 Thuy Ta
46 Hanoi Backpackers Hostel (Ma May)	85 Gecko	145 Little Hanoi
48 Hotel Garden Queen (Queen Travel)	87 Newday	146 Ta Hien
50 Stars Hotel	92 Cari Truong	148 Bia Hoi Corner
51 Prince Hotel	94 My Pho	150 Rock Store Café
52 Rising Dragon Villa Hotel en Icon 36	95 Eetstalletjes	154 Avalon Café Lounge
54 Camellia Hotel 6	96 Gia Truyen	155 Tammy Design Bar
55 Hanoi Old Centre Hotel	98 Little Hanoi	157 Phuc Tan Bar
56 Hanoi Elegance Diamond	100 Cha Ca Thang Long	181 Marionetten-op-het-water van Thang Long
57 Hanoi Amanda Hotel	102 Millenium – Café des Arts	
58 May de Ville Old Quarter Hotel	103 Quan Bia Minh	Wat is er te zien en te doen?
59 Essence Hotel	107 Countryside	179 Quan Detempel
60 Hanoi Charm Hotel	109 Highway 4	180 Oude huizen
61 Calypso Grand Hotel	113 Oc Vi	181 Marionetten-op-het-water van Thang Long
	114 Soeprestaurant Bun Tan	

HANOI, OUDE KOLONIALE WIJK – PLATTEGROND III

■ Nuttige adressen

- 6 Ambassade van Laos
- 9 Air France
- 10 Vietnam Airlines
- 11 Trang Tien Bookstore
- 13 Ambassade van Cambodja
- 15 Boekhandel Thang Long en internationale kranten
- 16 Vietcombank
- 17 l'Esace – Institut français
- 18 Franse apotheek
- 19 Apotheek
- 20 Supermarkt Sieu Thi Intimex
- 21 ANZ Bank

🛏 Slapen

- 35 Parfum d'Automne
- 42 Little Hanoi Hostel II
- 44 Maison d'Orient
- 47 Impressive Hotel
- 53 Hotel Metropole Hanoi
- 62 Hotel de l'Opéra
- 63 Hanoi Backpackers Hostel

🍷 Eten

- 53 Le Beaulieu
- 83 Mediterraneo

86

Madame Hien en Pho 10

88

Straatjes van de Vietnamese gastronomie

89

La Badiane

90

Le Porte d'Annam

91

Nha Hang Ngon

93

La Verticale

101

DC Bistro & Boutique

🍫

Uitzonderlijk lekkere chocolade eten

53

Chocoladebuffet van het hotel Metropole

134

Chocoladewinkel Pheva

🍰

Gebak of een ijsje eten

135

Chez Fanny

136

Kem Trang Tien

🍷 🍹 🎵

Iets drinken, uitgaan, naar muziek luisteren

63

La Bomba Latina

90

Moca Café

101

DC Bistro & Boutique

138

Maison Dalat

152

Puku

182

Lotus Water Puppet Theater

🍷

Wat is er te zien?

53

Hotel Metropole Hanoi

trum. Bewaar je kwitantie. Daarmee kun je aan het eind van je verblijf de dongs die je overhebt terugwisselen in Amerikaanse dollars (niet in euro's).

BAGAGE

- De controle van de bagage door de douane is vrij soepel. **Haal de genummerde sticker niet van je bagage**, want die moet nog gecontroleerd worden door de douane voor je de luchthaven verlaat (om diefstal van bagage tegen te gaan).
- Er is een bagagedepot in de aankomsthal. Die is geopend vanaf 5.30 u tot de laatste vlucht. Reken op 15.000 VND (minder dan € 1) per stuk bagage voor de eerste drie uur, daarna wordt het goedkoper.

INFORMATIE EN DIENSTVERLENING

i Loket voor toeristische informatie: in de aankomsthal. *Geopend dag. 8.00-21.00 u.* Het personeel spreekt Engels. Plattegrond van Hanoi gratis verkrijgbaar.

■ Er zijn een **postkantoor** en een **kleine apotheek**.

■ Je kunt ook een lokale simkaart kopen in een van de vele **telecomkraampjes** in de aankomsthal. Voordelig, en bellen naar Europa is inbegrepen.

HOE KOM JE IN HET STADSCENTRUM?

• **Bus nr. 7 en 17:** de bushalte vind je 100 m naar links als je de internationale luchthaven verlaat, aan de rand van een groot parkeerterrein. Bus 7 vertrekt vanaf 6.00 u 's ochtends om het uur. Een kaartje kost 8000 VND en de rit duurt 1.30 uur. De bus doet verschillende haltes binnen Hanoi aan en stopt ook in Cau Giay. Bus 17 rijdt naar het busstation van Long Bien. Een kaartje kost 9000 VND. De bus vertrekt elke 10-15 min.

• **Taxi's:** reken op 380.000 VND voor een taxi met vier zitplaatsen. De prijs ligt vast bij het taxi-bedrijf *Taxi Airport* (☎ 38 73 33 33); andere bedrijven hebben een meter. In alle gevallen is de tol voor de snelweg bij de prijs inbegrepen. Als de chauffeur je naar een hotel wil brengen waarmee hij het op een akkoordje heeft gegooid, moet je voet bij stuk houden om te worden afgezet waar jij dat wenst. Wees duidelijk zonder boos te worden.

VERVOER IN HANOI

MET DE RIKSJA

De riksja wordt steeds zeldzamer in Hanoi. Het is tegenwoordig meer een attractie voor toeristen en wordt minder en minder gebruikt door de inwoners zelf. Gemiddeld mag je rekenen op 35.000 VND voor een rit. Vietnamezen betalen uiteraard een stuk minder. Het is vaak voordeliger om een uurtarief overeen te komen. Spreek de prijs altijd af voordat je vertrekt.

Onderhandel altijd in dong en niet in dollar of in euro (dan is het goedkoper). Als je kunt, schrijf dan je bestemming op een stuk papier. Het is immers niet zeker dat men je begrijpt (vanwege je accent). Maak je niet ongerust als de fiets vreemde omwegen maakt. Hij doet dat om bepaalde verkeersaders te vermijden waar hij niet meer mag rijden.

OP DE BROMFIETS ('MOTORBIKE')

De snelste manier om je in de stad te verplaatsen, maar niet de veiligste. Op elke hoek van de straat staat wel iemand die je aanbiedt om achter op de bromfiets plaats te nemen en je te brengen waarheen je maar wilt. Maak duidelijke afspraken (reken op 10.000-30.000 VND, naargelang de afstand). Het is ook mogelijk om vaste prijzen per uur of per dag te krijgen. Betaal nooit voor je echt op je plaats van bestemming bent. Zorg dat je altijd gepast geld op zak hebt, de chauffeurs hebben niet altijd genoeg wisselgeld bij zich.

■ **Hanoi Street Food Tour (reisbureau Kim Tours):** 74, Hang Bac (☎ 09 66 96 01 88) (W) hanoistreetfoodtour.com. Dit Frans- en Engelstalige reisbureau organiseert scootertochten door Hanoi met als thema de Vietnamese keuken (zie verder op de rubriek 'Goedkope reisbureaus'); 3 vertrekken per dag, om 11.00 u, 17.00 u en 18.30 u. De tour duurt 2 uur en kost \$ 20 per persoon, alles inbegrepen (scooter, helm, Engelstalige chauffeur). Een tocht van 3 uur kost \$ 45. Er worden verschillende pauzes ingelast, naar voorkeur van de gast, in kleine tentjes waar je de plaatselijke keuken kunt proeven. Een geniaal en origineel idee. Goed bedacht, Kim Tours!

MET DE FIETS

Een van de vele manieren om Hanoi te bezoeken, maar kijk goed uit voor de rest van het verkeer. Draag bij voorkeur een helm en zo mogelijk ook een stofmasker. Dat laatste houdt nauwelijks stof tegen, maar het is altijd beter dan niets.

MET DE TAXI

Let erop dat je gemakkelijk kunt worden opgelicht: elke taxi heeft een meter die begint met een basisprijs: 9000 VND voor kleine taxi's en 12.000 VND voor grote). Die prijzen moeten zijn aangegeven.

Houd vervolgens een oogje op de lopende meter (14.000 VND per km). Soms is er met de meter gesjoemeld. Als je merkt dat de meter te snel loopt, aarzel dan niet om de taxi te laten stoppen en een andere te nemen. Denk eraan een visitekaartje van je hotel mee te nemen voor het noteren van je bestemming, en om kleingeld bij je te hebben.

We noemen een paar betrouwbare en serieuze bedrijven: **Taxi Mai Linh** (☎ 38 61 61 61) en **Taxi Group** (heel goed, maar duurder dan Mai Linh; basistarief 12.000 VND; ☎ 38 53 53 53 [W taxigroup-hanoi.com](http://www.taxigroup-hanoi.com)).

MET DE BUS

Meer dan 40 stadsbusdiensten. Plattegronden van de buslijnen vind je in kiosken en er is zelfs een interactieve plattegrond op [W tramoc.com.vn](http://www.tramoc.com.vn). De bus is ideaal voor langere afstanden binnen de stad (naar de buitenwijken). Ze rijden tussen 5.00-23.00 u. De snelbus kent een vaste prijs van 7000 VND. Houd je bezittingen in het oog, want in de spitsuren is het erg druk. De dienstregelingen hangen bij de haltes.

TE VOET

Zonder twijfel de goedkoopste oplossing, en de interessantste, ideaal om het levensritme van de stad te ervaren, gewoon de mensenmassa volgen. Het is gemakkelijk lopen in de stad, want Hanoi is bijna volledig vlak en het oude centrum is relatief klein. De grootste uitdaging blijft het oversteken van de straten: vooral bij ingewikkelde kruisingen moet je ervoor kiezen om ze in drie keer over te steken en te riskeren doormidden gereden te worden, of ze in twee keer over te steken en te riskeren in drie stukken gereden te worden!

• Pas op voor vrije taxi's die je niet naar het gevraagde adres brengen, maar naar een ander hotel dat de naam van een bestaand hotel (dat opgenomen is in de Trotter) heeft ingepikt. Controleer goed de naam en het adres van het hotel waar je heen wilt! De vervalzers laten je enkele nachten vooruitbetalen, ze houden je paspoort in en dergelijke. Geen reden voor paranoia, maar wees waakzaam.

In de oude binnenstad GOEDKOOP

(minder dan 300.000 VND of ongeveer € 13)

 Hanoi Backpackers Hostel (Ma May; plattegrond II E2, 46): *Ma May 9* ☎ 39 35 18 90 *hanoibackpackershostel.com*. Eenpersoonsbed op slaapzaal \$ 5, tweepersoonsbed op slaapzaal \$ 12, tweepersoonskamer \$ 50; ontbijt inbegrepen. Computer. Wifi. Er zijn veel hostels voor rugzaktoeristen. Deze is gevestigd in een groot gerenoveerd gebouw in de oude binnenstad. Ideaal gelegen en voorzien van alle comfort (heel schoon sanitair, airco), de slaapzalen zijn netjes en modern ingericht met kluisjes voor de gasten, en de individuele kamers zijn aangenaam en kleurrijk. Je moet wel houden van de gemeenschappelijke en niet zo persoonlijke sfeer van het hostel. Overal tref je jonge reizigers die mooie plannen uitwisselen. Grote gemeenschappelijke ruimten in moderne kleuren. Bar-restaurant, wat de lichte slapers misschien stoort, en een spelletjesruimte (biljart, banken en computer).

 Rendez-vous Hostel (plattegrond II D3, 43): *Bat Dan 27* ☎ 39 23 14 04 *hanoirendezvoushostel.com*. Bed op slaapzaal \$ 6, tweepersoonskamer \$ 15. Computer. Wifi. Dit is een ideale plek voor een ontmoetingsplaats én dit hostel heeft goede prijzen! Links ervan ligt een goed restaurant (het *Countryside*). Dit goedkope onderdak zal backpackers en mensen met een klein budget zeker bevallen (het is aangesloten bij de Jeugdherbergcentrale). Je vindt er schone slaapzalen, al dan niet gemengd, met airco, en douche en wc op de gang. Er zijn ook eenvoudige kamers (allemaal met airco). Goede ontvangst. Als het vol is, zit op 5 min van Bat Dan

een dependance van *Rendez-vous*, die nog comfortabeler is: *Hang Dieu 31*.

 Manh Dung Guesthouse (plattegrond II D3, 41): *Tam Thuong 2, ingang ter hoogte van Hang Bong 38* ☎ 38 26 72 01 *manhdung-guesthouse.com*. Tweepersoonskamers \$ 12-18. Internet, wifi. Hotelletje voor backpackers in een rustig straatje waar zich nog andere goedkope hotels bevinden. Kleine, onberispelijke en goed uitgeruste kamers (met douche en wc), sommige met balkon. Ze komen allemaal uit op straat en hebben grote ramen, wat een voordeel is. Wasserette en verhuur van motorfietsen. Goede ontvangst. Al jarenlang een vertrouwd adres.

 Little Hanoi (plattegrond II D2, 67): *Hang Ga 48* ☎ 38 28 44 61 *littlehanoihostel.com*. Bed op slaapzaal \$ 6, tweepersoonskamer \$ 20. Internet, wifi. Goed en schappelijk geprijsd hotelletje met schone en aangename kamers, voorzien van standaardcomfort (douche/wc en airco). Niet te verwarren met het hotel ernaast, van dezelfde naam (!).

 Hanoi Stars Hotel (plattegrond II E3, 30): *Hang Mam 30* ☎ 38 25 02 73 *hanoistarhotel.com.vn*. Bed op slaapzaal \$ 5-6. Tweepersoonskamer \$ 15-25. Wifi. Jonge, vriendelijke en dynamische Vietnamezen hebben dit kleine, centraal gelegen hotel opgeknapt. De gerenoveerde kamers zijn allemaal voorzien van airco en douche. De slaapzaal (eveneens airco) herbergt een tiental stapelbedden, met toiletten op de gang.

 Stars Hotel (plattegrond II D2, 50): *Bat Su 26* ☎ 38 28 19 11 *stars-hotel.com*. Tweepersoonskamer met badkamer \$ 14-18. Internet, wifi. Niet te verwarren met het *Hanoi Stars Hotel*. In een plezierige straat herbergt dit smalle, hoge gebouw een bescheiden, maar keurig hotel met een goede prijs-kwaliteitverhouding. Kamers zonder pretenties, schoon en met voldoende comfort (airco), met aan de straatkant een balkon.

 Tu Linh Hotel (plattegrond II D2, 32): *Hang Ga 2B* ☎ 39 23 05 14 *tulinhpalacehotel.com*. Tweepersoonskamers \$ 25-28. Wifi. Iets buiten het historische centrum vind je dit bescheiden hotel met heldere kamers met een

verzorgde inrichting (moderne meubels, hout, klein bureau'tje). Vijf ervan komen op de straat uit (de duurste), de andere zijn rustiger, aan de achterkant van het gebouw. Een goed adres.

Green Diamond Hotel (plattegrond II D2, 64): *Hang Bac 96* ☎ 39 26 01 54 **W** *greendiamondhotel.com*. *Wifi*. Leuk klein, centraal gelegen hotel, met vriendelijke kamers, heel schoon en goed ingericht, voor twee, drie of vier personen. Geen uitzicht aan de achterkant, alleen aan de straatkant (balkon). De prijs is afhankelijk van de verdieping: hoe hoger je komt, hoe goedkoper (er is geen lift). Kamer 301 is heel licht en heeft een balkon. Vriendelijke ontvangst in het Engels.

Camellia Hotel 6 (plattegrond II E3, 54): *Trung Yen 16A* ☎ 39 26 01 19. *Tweepersoonskamers 300.000-400.000 VND*. *Wifi*. Dit kleine hotel maakt indruk met zijn vriendelijke ontvangst en lage prijzen. Het geheel is een beetje verouderd, maar de kamers zijn schoon en goed ingericht. De grote balkons aan de voorkant verdienen een extra vermelding. Je hebt er echt plezier van, want het straatje ligt ver van het verkeersgewoel.

Prince II Hotel (plattegrond II D2, 72): *Hang Giay 42B* ☎ 39 26 12 03 **W** *princehanoi-hotel.com*. *Tweepersoonskamers \$ 25-30*. *Internet*. Een beetje achteraf gelegen. Lekker rustig. En dat is goud waard in deze drukke wijk! Bijzonder geslaagd 'ethnisch' decor, schoon en comfortabel. Vraag naar een kamer op een van de hoger gelegen verdiepingen. Pluspunt: computer op elke kamer. Goede ontvangst (men spreekt een beetje Frans), en overal blijken van aandacht. Dit is zeker een goed adres.

IETS LUXUEUZER

(600.000-1.000.000 VND of ongeveer € 25-42)

Hanoi Guesthouse (plattegrond II E2, 40): *Ma May 85* ☎ 39 52 25 72 **W** *hanoi-guesthouse.com*. *Tweepersoonskamers \$ 26-38, inclusief ontbijt*. *Internet, wifi*. Dit adres doet zijn naam, *guesthouse*, werkelijk eer aan met zijn goede ontvangst. Verder is dit een zeer charmant klein hotel: ingericht als een bruidsjurk, van echt kleine goedkopere kamers tot een

enorme bruidssuite (nr. 705) met eigen terras. De prachtige kamer nr. 701 heeft twee ramen. Wat de rozenblaadjes betreft die op de bedden zijn gestrooid: zij geven precies ons gevoel weer over dit ideaal gelegen hotel. Het heeft ons hart gestolen!

Hanoi Old Centre Hotel (plattegrond II D3, 55): *Hang Hanh 19* ☎ 39 38 15 13 **W** *hanoiold-centrehotel.com*. *Tweepersoonskamers \$ 28-55*. *Wifi*. Zeer centraal gelegen, op twee stappen van het Hoan Kiemmeer. Een klein hotel (zes verdiepingen) in een niet te drukke straat die 's avonds wel gezellig is door de caféterrassen. Onberispelijke kamers (overal airco), leuk ingericht, allemaal met raam of balkon aan de straat. De *Deluxe*-kamers zijn groter en lichter en kijken uit op het meer. Een van de betere betaalbare hotels die we in het historische centrum hebben gevonden.

Golden Charm Hotel (plattegrond II D3, 70): *Hang Quat 24* ☎ 38 24 34 23 **W** *goldencharmhotel.com*. *Slaapzaal \$ 10 per persoon*. *Tweepersoonskamers \$ 24-45, afhankelijk van comfort*. *Aanbiedingen op de website*. *Wifi*. Opmerkelijk klein karaktervol hotel dat met veel zorg wordt onderhouden. Het biedt goed ingerichte, comfortabele kamers. De prijzen zijn afhankelijk van het comfort en het formaat van de kamer. De *Deluxe Triple Balcony* is een van de mooiste en de lichtste en heeft een leuk balkon. Een andere mooie kamer voor vier personen (*Deluxe Quadruple Room*), met stapelbedden, is handig voor gezinnen. Verrassend om in een dergelijk hotel een slaapzaal aan te treffen: deze is comfortabel en is, zoals het hele hotel, voorzien van airco. Hij heeft vier bedden en een raam.

Icon 36 (plattegrond II D2, 52): *Bat Sur 35-37* ☎ 39 23 37 38 **W** *icon36hotel.com*. *Tweepersoonskamers \$ 30-55*. *Internet, wifi*. Dit hotel maakt het aanbod in deze wijk waar we zo van houden compleet. De kamers zijn licht, met een rustiek-chique inrichting vol hout en roomwitte tinten. Ze zijn er met kleine of met grote ramen en ze zijn allemaal comfortabel en goed ingericht. Op alle kamers vind je een computer! Onze lievelingskamer, nr. 501, beschikt over een balkon. De receptie is sober ingericht. De ontvangst is bijzonder vriendelijk.

In de oude binnenstad

GOEDKOOP

(minder dan 100.000 VND of ongeveer € 4)

✘ **Eetstalletjes (plattegrond II D2, 95):** rond de grote Dong Xuanmarkt:

✘ Ben je een liefhebber van soep? Hieronder enkele adressen waar je naar het schijnt de lekkerste soep van de stad kunt eten. Ten eerste:

Gia Truyen (plattegrond II D3, 96) *Bat Dan 49, geopend 6.00-11.00 u en 17.00-22.00 u*, midden in de befaamde 'soepstraat'. Vergeet de omgeving, de *pho* met rundvlees is er verrassend lekker. Al vroeg in de ochtend staan de mensen in de rij om hier een grote kom soep te bemachtigen. Uitstekend adres! En dan: **Quan Pho Thim (Lo Duc 13)**, met maar één gerecht op het menu: de heerlijke rundvleessoep. Je betaalt bij binnenkomst, voor je de soep eet.

✘ **Soeprestaurant Bun Tan (plattegrond II E3, 114):** *Cau Go 32. Dag. geopend. Links, voor je bij Hang Be bent, komend van het grote centrale kruispunt.* Er liggen hier verschillende eetstalletjes op een rij, langs het trottoir, dat vol staat met brommers en krukjes. Dit stalletje is een oude bekende en je komt er voor de *Bun Tan*-soep, een lekkernij. Onze favoriet. Ondanks de sobere inrichting eet je hier heerlijk.

✘ **Pho Suong (plattegrond II E3, 80):** *de laan Trung Yen (op de hoek met de Dinh Liet). Dag. geopend 6.30-11.00 u, 16.30-21.00 u.* Nu we het toch hebben over eetstalletjes, hier is er een dat door zijn eenvoud en plastic krukjes opgaat in de uniformiteit. Je eet hier op straat op een krukje, of in een kleine ruimte met airco. Dé plek om de specialiteit van Hanoi te proeven, soep met noedels en rundvlees (*pho bo*).

✘ **My Pho (plattegrond II D3, 94):** *Hang Bong 67, op de hoek met Phu Doan ☎ 62 51 14 11. Dag. geopend tot 23.30 u. Gerechten 10.000-50.000 VND.* Uitstekend eethuisje dat uitkomt op straat, geleid door mevrouw Quynh, wier dochter Engels spreekt. Miss Hai, een van haar zusters, gaat 's ochtends vroeg naar de markt om verse producten in te slaan. Resultaat: alles is hier eerlijk en vers. Je kunt meekijken hoe het eten wordt bereid achter

een groot raam. Klassieke Vietnamese gerechten. Het beste is de heerlijke wontonsoep (oorspronkelijk Chinees) met graannoedels.

✘ **Cari Truong (plattegrond II D-E2, 92):** *Ta Hien 2B ☎ 66 82 52 60. Gerechten 15.000-38.000 VND.* In een leuk straatje waar het 's avonds heel druk is, serveert dit kleine restaurant smakelijke kip met rijst of rundvleescurry voor een zacht prijsje. De saus wordt op smaak gebracht met kokos, heerlijk! Daarnaast vind je hier alle Vietnamese klassiekers: salades, *nems*, gefruite spinazie, *Bun Chay*-soep...

✘ **Quan Bia Minh (plattegrond II E3, 103):** *Dinh Liet 7A ☎ 39 34 53 23. Dag. geopend 7.30-23.30 u.* Restaurant en terras aan een drukke straat. Ontmoetingsplaats van backpackers en een geweldig observatiepunt om te genieten van de bedrijvigheid in de wijk. Ruime keuze aan Vietnamese en westerse gerechten, riante porties tegen schappelijke prijzen. Serveert ook ontbijt. Uitstekende ontvangst door personeel dat een en al glimlach is.

DOORSNEEPRIJS

(100.000-250.000 VND of ongeveer € 4-10)

✘ **Countryside (plattegrond II D3, 107):** *Bat Dan 29 ☎ 39 23 42 28. Dag. geopend tot 22.30 u.* Een mooi restaurant met traditionele Vietnamese gerechten dat zich goed ontwikkelt, terwijl het zijn kwaliteit en gunstige prijzen handhaaft. Laat je niet van de wijs brengen door de slangen die in bakken op de balie rondkruipen! In de mooie, kleine, goed ingerichte eetzaal word je hartelijk ontvangen. Tuyen, de jonge eigenaar, leidt zijn restaurant goed. Na een uitstekende geroosterde eend met tamarinde, krekels (in het juiste seizoen) of een visfondue loop je met een glimlach de deur weer uit.

✘ **Blue Butterfly (plattegrond II E2, 40):** *Ma May 69 ☎ 39 26 38 45 @apt1978@yahoo.com. Dag. geopend 8.00-22.30 u.* De Blauwe Vlinder, een van de goede restaurants in het oude centrum, is verhuisd naar deze drukke, geanimeerde straat. Je eet er nog dezelfde fijne, smakelijke Vietnamese gerechten tegen redelijke prijzen. Proef vooral de uitstekende fondue van zeevruchten (ongeveer 450.000 VND).

IN BAT DAN, DE BEFAAMDE 'SOEPSTRAAT', KUN JE HEERLIJKE SOEP ETEN.

✘ **Newday (plattegrond II E2, 87):** *Ma May 72* ☎ 38 28 03 15. Een bescheiden maar populair restaurant in deze levendige buurt, met serveersters in granaatrood gilet op een zwarte blouse – het geeft deze eetgelegenheid een stijlvolle uitstraling. Een schoon en goed geleid etablissement vol trappen en verborgen hoekjes. Vaak bomvol. Eenvoudige, goede Vietnamese gerechten. Een heel goed adres met betaalbare prijzen.

✘ **Little Hanoi (plattegrond II E2, 98):** *Ta Hien 9* ☎ 39 26 01 68. *Dag. geopend 9.00-22.00 u. Op nr. 12 zit een na-aper. Het echte Little Hanoi zit op nr. 9!* Prima restaurantje met traditionele gerechten, zoals heerlijke kip in vijf smaken (het rundvlees met citroen is overigens ook niet verkeerd). Het gezang van de vogels in de kooien zorgt voor een heel eigen sfeer. Als de zaak vol zit, krijg je een tafel aangeboden in het bijgebouw er vlak tegenover (in een wat donkere eetruimte).

✘ **69 Bar-restaurant (plattegrond II E2, 40):** *Ma May 69* ☎ 39 26 17 20. In een drukke straat vol backpackers (er zit een grote jeugdherberg) vind je dit 19de-eeuwse gebouw, dat met smaak is gerestaureerd. Op de bovenverdieping liggen kleine eetruimtes die van elkaar gescheiden worden door fraaie balken van don-

ker hout. Rijk en origineel menu. Een ware feestdis, ondanks de wisselende porties. Gezellige sfeer en hartelijk personeel.

✘ **Cha Ca Thang Long (plattegrond II D3, 100):** *Duong Thanh 19-21* ☎ 38 28 60 07. *Dag. geopend tot 21.00 u. Gerecht 160.000 VND.* De eigenaren, mevrouw Huong en haar man Kieu (een neurochirurg), zijn Franssprekend en bijzonder vriendelijk. Dit restaurant is een uitstekende optie voor wie de befaamde meerval wil proeven, een van de specialiteiten van de stad. Deze heerlijke vis wordt op traditionele wijze aan tafel geserveerd op een kleine rechaud. Efficiënte bediening en redelijke prijzen, in een drukke brasserie. Een restaurant waar vooral omwonenden graag komen.

✘ **Highway 4 (plattegrond II E3, 109):** *Hang Tre 5* ☎ 39 26 42 00. *Dag. geopend 10.30-23.00 u.* Met zo'n naam verwacht je een wegrestaurant, maar niets is minder waar! Een restaurant met een uitgelezen interieur, met een verse Vietnamese keuken tegen redelijke prijzen. Bijzonderheid: hier eet je zittend op de grond aan lage tafels (op de 1ste verdieping). Uitstekende gerechten die een rijke variatie kennen en mooi gepresenteerd worden. Op de tweede verdieping ligt een leuk terras waar je kunt eten aan een van de tafeltjes die rond een

Onmisbaar als je wilt begrijpen hoe dit land zich staande wist te houden in de strijd tegen Frankrijk en de Verenigde Staten en deze twee westerse grootmachten zelfs wist te verslaan. Het bezoek begint op de eerste verdieping met de tentoonstelling 'Rijk, mooi en moedig Vietnam'. Korte inleiding op de geschiedenis. Fresco van de beroemde strijd met 'de geestelijken in het water'. Er is geen beginnen aan om de inhoud van de tientallen diverse zalen te beschrijven, maar die op de eerste verdieping zijn verreweg het interessantst. Daarin wordt namelijk de ontwikkeling van de revolutionaire communistische beweging uiteengezet, vanaf het begin tot aan de jaren 1950-1960. Als hoogtepunten noemen wij:

- **Op de eerste verdieping:** geschiedenis van het Franse antikolonialisme, aangrijpende foto's van de straffkolonies, gevangenen met hun ketens.
- **Zaal 3** (over de stichting van de *Vietnamese Communistische Partij*): waardevolle documenten en kranten over de eerste politieke stappen van Ho Chi Minh, overeenkomsten, getuigenissen over de strijd, de stakingen, de oprichting van de CP in 1930 en die van de Vietminh. Foto van het huis op 9, impasse Compoinet in Parijs, waar Ho Chi Minh van 1921 tot 1923 woonde. Zijn Franse visitekaartje is te zien met als opschrift zijn toenmalige beroep (fotograaf) in zijn fijne handschrift.
- **Zaal 4:** de revolutionaire beweging 1930-1931.
- **Zaal 5** (*democratische beweging 1936-1936*): bevat houten voetboeien die de Fransen gebruikten tijdens de koloniale periode.
- **Zaal 6:** teruggave van het land aan Oom Ho in 1941 (schilderijen, documenten). Zijn bescheiden koffer van wilgentenen is bewaard gebleven.
- **Zaal 7** (*Vietminhbeweging 1941-1945*): je ziet er het pistool en de kompas van de jonge generaal Giap van het verzet. Foto's van de honger in Hanoi in 1945. Installatie van de gedeelde macht in de bevrijde zones, Dien Bien Phu, solidariteitsbetuigingen van arbeiders in Frankrijk ...
- **Zaal 9:** interessante trompet die gebruikt werd door een Vietnamese dominee tijdens de opstand van Son Tay in augustus 1945.
- Dit museum geeft ook de gelegenheid om, in **zaal 14**, een **echte guillotine** aan te raken (een ander exemplaar wordt bewaard in het Hoa Lo-gevangenis-museum). Verbazingwekkende foto's

van fabrieken in de jungle waar met de hand bommen werden gemaakt en de eerste bankbiljetten die tijdens de oorlog tegen de Fransen in omloop kwamen.

- **Op de begane grond:** de oorlog tegen de Amerikanen, de opkomst van de eerste bewapende groepen, het Tetoffensief in 1968, het overlijden van Ho Chi Minh, de bombardementen in het Noorden, de overwinning in 1975, de eenwording en de wederopbouw van het land. Foto's, voorwerpen, wapens die in beslag werden genomen tijdens de val van Saigon in april 1975 en vooral het militaire jasje van generaal Cao Ky.

Museum van de Vietnamese Vrouwen (Bao Tang Phu Nu Viet Nam; plattegrond III D4):

Ly Thuong Kiet 36 ☎ 38 25 99 36 📧 womenmuseum.org.vn. Geopend di.-zo. 8.00-17.00 u. Toegangsprijs 30.000 VND. Kortingen mogelijk. Een ontroerend museum dat duidelijk maakt – mocht dat nog nodig zijn – dat oorlog niet alleen een mannenzaak is. De toelichting is in het Frans ondertiteld, iets wat zeldzaam is. Hier vind je een visie op de oorlog vanuit het perspectief van de moeders, echtgenotes en dochters van soldaten, en ook de vrouwelijke strijders komen aan bod. Die laatsten hebben net zo moedig als hun mannelijke collega's de vijand bevochten. Heel veel foto's, voorwerpen en getuigenissen die hen eren voor hun inspanningen tijdens de Revolutie. Vervoer van wapens en levensmiddelen, aanleg van wegen, onderwijs aan kinderen in ondergrondse verblijven ... De strijd in zijn puurste vorm, hard en rauw. Het laat je niet onberoerd.

Pagode van de Ambassadeurs (Chua Quan Su; plattegrond III D4):

Quan Su 65. Gratis toegang. Dag. geopend 7.00-21.00 u. Gebouwd in de 16de eeuw en na opeenvolgende verwoestingen herbouwd in 1936 en gerenoveerd in 1942. De pagode dankt haar naam aan het gasthuis voor buitenlandse ambassadeurs van boeddhistische landen dat in de 17de eeuw ernaast gevestigd was. De pagode heeft zelf geen architectonische waarde, maar wordt tijdens bepaalde religieuze feesten druk bezocht (vooral tijdens het Tetfeest en de achtste maanmaand). Het is de centrale vestiging van de boeddhistische congregatie van Vietnam. Je kunt er rechts Quan Am zien, de godin met de vele armen. De linkergang leidt naar het

beeld van de mandarijn Tran Quang Khai (die in de 13de eeuw tegen de Mongolen vocht). Een klein trapje leidt naar de zaal van de bonzen. Op de begane grond is een school ondergebracht.

🦋🦋 **Hoa Logevangenis (plattegrond III D4):** naast de *Hanoi Towers*, ingang via de *Hoa Lo* 38 24 23 17. Dag. geopend 8.00-17.00 u. Toegangsprijs: 20.000 VND. Brochure in het Engels en Frans. Toelichting in het Vietnamees en Engels. De Hoa Logevangenis is tegenwoordig een museum, ondergebracht in een deel van de originele gebouwen. De westelijke vleugel is afgebroken voor de bouw van de *Hanoi Towers*, een moderne kantoortoren die trots boven het gevangenis-museum uitsteekt als symbool van een omgeslagen pagina in de geschiedenis.

De gevangenis werd in 1896 door de Fransen gebouwd in hartje Hanoi. In deze centrale straf-inrichting werden tijdens de koloniale periode Vietnamese gevangenen en rebellen opgesloten om vervolgens – na 1954 – gevangengenomen Amerikaanse piloten te herbergen.

Een bezoek is zeer interessant. Er is een grote ruimte met poppen die Vietnamese gevangenen uit de koloniale periode voorstellen, hun benen gekluisterd. Na een bezichtiging van de cellen kom je op een binnenplaats met een amandelboom. De gevangenen waren dol op de boom, ze aten de amandelen en sneden muziekinstrumenten van het hout van de boom. Op dezelfde binnenplaats zijn nog resten van een betonnen souterrain te zien waardoor gevangenen wisten te ontsnappen, onder wie Do Muoi, die uiteindelijk secretaris-generaal van de communistische partij in Vietnam werd.

Na de cellen voor de vrouwen volgt een zaal die gewijd is aan 'misdaden van de kolonisten'. Er

staat een guillotine en je kunt er verschrikkelijke martelwerktuigen bekijken. De ruimte die het drukst bezocht wordt door buitenlandse toeristen is die over de gevangengenomen Amerikaanse piloten, die werden opgesloten in Hao Lo. Deze macabere gevangenis kreeg de ironische bijnaam *Hanoi Hilton*. De bekendste piloten die hier vastzaten, waren Everett Alvarez, Douglas Peterson (zie kader) en **John McCain**, de latere republikeinse senator die verslagen werd tijdens de Amerikaanse presidentsverkiezingen van 2008. McCains pilotenuitrusting is nog te zien, parachute inbegrepen.

De aanwezigheid van Amerikaanse gevangenen in het centrum van Hanoi voorkwam waarschijnlijk dat de stad gebombardeerd werd. Foto's en toelichting op de propaganda moeten onderstrepen dat deze gevangenen goed behandeld en verzorgd werden, ze mochten pakketjes van hun familie ontvangen, kregen de gelegenheid om te sporten, konden een mis bijwonen, en zo meer. De werkelijke situatie was ongetwijfeld een heel ander verhaal.

Op de tweede verdieping zijn zalen gewijd aan Vietnamese gevangenen en leden van de Communistische Partij.

Ten westen van het Hoan Kiemmeer

🦋 **Sint-Jozefkathedraal (Nha tho Chinh toa Thanh Giuse; plattegrond III D3):** *toegang via de linkerzijde, aan de achterkant. Dag. geopend 5.00-12.00 u, 14.00-19.30 u. Mis in het Frans zo. 11.00 u.* Bouwwerk uit 1886 in neogotische stijl, het werk van een epigoon van Abadie (de architect van de Sacré-Coeur!). Het werd gebouwd op

GESCHIEDENIS

EX-GEVANGENE WORDT AMBASSADEUR | Het vliegtuig van kapitein Douglas 'Pete' Peterson werd op 10 april 1966 boven Nam Sach uit de lucht gehaald. Nadat hij door de Vietnamezen was opgepakt, kwam hij terecht in de Hoa Logevangenis, waar hij tot 4 maart 1973 verbleef, ruim zes jaar. In 1996 benoemde president Bill Clinton hem tot eerste ambassadeur voor de Verenigde Staten in Vietnam, een ambt dat hij tot 2002 zou vervullen. Zo keerde hij 23 jaar na zijn vrijlating terug naar Hanoi en, ironie van het lot, kreeg een lintje van de Vietnamese overheid!

de plaats waar een van de eerbiedwaardigste pagoden van de stad stond (Bao Thien), die gesloopt werd om plaats te maken voor de kathedraal. De koloniale autoriteiten van weleer wilden een nieuwe moderne stad bouwen, een beetje zoals Haussmann in Parijs. Er werden brede lanen getrokken en talrijke gebouwen, waaronder enkele architectonisch heel waardevolle, moesten wijken. Als troost en om de gevel met de lange zwarte strepen van het vocht (uitgestelde tranen?) te vergeten, werp je een blik op het altaar (rood en goudkleurig). We raden aan om linksom om de kathedraal heen te lopen, het liefst heel rustig.

Meer naar het westen en ten noordwesten van het Hoan Kiemmeer

🏯🏯🏯 Literatuurtempel (Van Mieu; plattegrond I B3): *tegenover het Museum voor Schone Kunsten, maar de ingang ligt aan de andere kant. Geopend ma.-za. 8.00-18.00 u (7.30-17.30 u in de zomer). Toegangspreis: 30.000 VND. Kortingen mogelijk. Bordje met uitleg in het Frans (tegen betaling).* Dit is de enige tempel in Hanoi uit deze periode die zonder veel veranderingen bewaard is gebleven. De Fransen gaven hem de bijnaam 'pagode van de raven' vanwege de vele raven die er nestelden. Het is een van de grootste (70 x 350 m).

Een beetje geschiedenis

De tempel werd in 1070 gebouwd tijdens het bewind van Ly Thanh Tong en was gewijd aan de cultus van Confucius (*Khong Tu* in het Vietnamees). Oorspronkelijk was hier een school voor de 'zonen van de Hemel' gevestigd, die in 1253 her-

doopt werd tot Nationaal College. Deze eerste universiteit van Vietnam werd bezocht door prinses en kinderen van mandarijnen. Men onderwees er de ideeën en de ethiek van het confucianisme aan de hand van de vier klassieke boeken (de Grote Studie, het Juiste en Onveranderlijke Midden enzovoort.) en van de vijf canonieke boeken (onder meer het Boek van de Poëzie, het Boek van de Geschiedenis, dat van de Mutaties, van de Rituelen). Vanaf de 15de eeuw trad een democratisering op in het college. De beste leerlingen van elke provincie (zij die voor de vier examens slaagden) werden er toegelaten, zelfs al waren ze afkomstig uit de lagere klassen. Er was slechts één uitzondering: in de 18de eeuw werd prinses Ngoc Han toegelaten zonder toelatingsexamen! De school bood onderdak aan maximaal driehonderd intern wonende leerlingen. In 1802 werd het college overgebracht naar Hue.

De tempel is gebouwd volgens bijna dezelfde plattegrond als de tempel van Confucius in Kiu-Feou Hien, zijn geboortestad. Er zijn vijf grote binnenplaatsen die met elkaar verbonden zijn via een lange opeenvolging van deuren en portalen.

De eerste twee binnenplaatsen

Als je de vier hoge zuilen en het monumentale ingangsportaal gepasseerd bent, steek je de eerste twee binnenplaatsen over. Elk daarvan heeft een grote centrale poort en twee kleinere zijpoorten. Ze dragen literaire namen: de *Poort van de Vervulling van de Deugd*, de *Poort van de Verwezenlijking van het Talent*, de *Poort van de Pracht der Letteren* en de *Poort van de Kristallisatie der Letteren*. Daarna kom je bij het *Paviljoen van de Plejade* (Khue Van Cac), een vierkant gebouw met

CULTUUR

EEN TEMPEL IS GEEN PAGODE | In Vietnam is een tempel (*den*) niet gewijd aan goddelijke wezens of goden, maar aan de dorpsgeesten, dat wil zeggen historische persoonlijkheden die zich hebben onderscheiden door hun diensten aan de gemeenschap of aan de natie. Geen Boeddha, geen boeddhabeelden in deze contreien. Pagoden (*chua*) zijn echter wel gewijd aan Boeddha en krijgen bezoek van praktiserende boeddhisten. Soms leven er monniken. Verder bestaan er tempels gewijd aan Confucius (*Van Mieu*) en gemeenschappelijke huizen (*dinh*).

HET PAVILJOEN VAN DE PLEJADE IS GEWIJD AAN HET STERRENBEELD KHUE.

zonne-emblemen aan de vier zijden (gewijd aan het sterrenbeeld Khue, symbool van het literaire leven). Studentkandidaten droegen daar gedichten voor.

De derde binnenplaats

In het hart van deze binnenplaats bevindt zich de Put van de Hemelse Helderheid. Aan de zijanten zie je **82 gedenksteden** die worden ondersteund door stenen schildpadden. Ze zijn gegraveerd met *nom*-karakters (vertaling van het Vietnamees in Chinese karakters). Je kunt er de namen op lezen van de afgestudeerden van de mandarijnenwedstrijden, die plaatshadden tijdens de Ledyndynastie. Zij werden opgezet als voorbeeld om de studentkandidaten aan te moedigen en om de geleerden te eren. Alles bij elkaar bijna 1307 afgestudeerden. De oudste steen dateert uit 1442 en de recentste uit 1779. Op de pilaren lees je het jaar van de wedstrijd, de naam van de koning, loftuitingen over zijn verdiensten, de juryleden, het aantal studentkandidaten, de lijst met alumni met vermelding van biografie en leeftijd, en op de laatste zuil het oprichtingsjaar van het gedenkteken, de namen van de mandarijn die de tekst redigeerde, de corrector, de graveerders en andere ambachtslui. Via deze wedstrijden

werden de studentkandidaten voor hoge ambtelijke functies geworven.

De vierde binnenplaats

Je komt vervolgens langs het *Portaal van de Goede Resultaten* op de vierde binnenplaats (met prachtige bonsaibomen) en de hoofdtempel (de ingang is weinig opvallend, aan de zijanten). Deze hoofdtempel (ook wel het *Huis van de Ceremoniën* genoemd) wordt geflankeerd door twee andere paviljoens die vroeger voorbehouden waren aan de cultus van de 72 leerlingen van Confucius en Chu Van An, 'het genie onder de Vietnamese leraren' (momenteel zijn het ... winkels).

De vijfde binnenplaats

De laatste binnenplaats geeft ten slotte toegang tot het vijfde deel van de Literatuurtempel. Dit brandde in 1946 af en herbergde vroeger het eigenlijke college. Het werd gerenoveerd. Op de begane grond vind je maquettes van de tempel van vroeger en nu. Je ziet hoe Oom Ho de gedenktekens bezoekt. Op de verdieping staan in mooi versierde altaren beelden van de drie koningen die de tempel hebben opgericht. In een winkel wordt een reproductie verkocht van een balpen van ... Confucius!